

Tunnistetiedot poistettu

Käännös

C-130/24 – 1

Asia C-130/24

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

16.2.2024

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Verwaltungsgericht Düsseldorf (Saksa)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

16.1.2024

Kantaja:

YC

Vastaaja:

Stadt Wuppertal

---

8 K 8657/22

VÄLIPÄÄTÖS

Hallintolainkäyttöä koskevassa asiassa, jossa asianosaisina ovat

YC, [– –]

kantajana,

[– –]

v a s t a a n

Stadt Wuppertal, [– –]

vastaajana,

ja jossa on ulkomaalaislainsäädännöstä (perhesyistä tapahtuva oleskelu)
kyse tässä: SEUT 20 artiklan mukaisesta oleskeluoikeudesta

[– –]

Verwaltungsgericht Düsseldorfin (hallintotuomioistuin,
Düsseldorf, Saksa) 8. jaosto on
16.1.2024

päätännyt seuraavaa:

Asian käsittelyä lykätään.

Euroopan unionin tuomioistuimelle esitetään SEUT 267 artiklan nojalla seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- 1. Onko SEUT 20 artiklan mukainen oleskeluoikeus riippuvainen siitä, voidaanko viisumimenettely, joka on lain mukaan välttämätön kansallisen oleskeluluvan myöntämiseksi, aloittaa kohtuudella uudelleen lyhyen, luotettavasti rajattavissa olevan ajanjakson kuluessa?**
- 2. Syntyykö SEUT 20 artiklan mukainen oleskeluoikeus unionin oikeuden perusteella, jolloin kansallisten viranomaisten on enää vain vahvistettava se, vai onko kansallisten viranomaisten myönnettävä tällainen oleskeluoikeus konstitutiivisesti?**
- 3. Siinä tapauksessa, että oleskeluoikeus syntyy automaattisesti unionin oikeuden perusteella: milloin tämä oikeus syntyy?**
- 4. Siinä tapauksessa, että kansallisten viranomaisten on myönnettävä oleskeluoikeus: mistä ajankohdasta alkaen tämä oikeus on myönnettävä taannehtivasti?**

P e r u s t e l u t

I.

- 1** Kantaja, joka on syntynyt 6.2.1988, on Kamerunin tasavallan kansalainen. Hänellä on 23.3.2028 saakka voimassa oleva passi.
- 2** Puolan ulkomaanedustusto myönsi kantajalle 25.9.2019 opiskelua varten kansallisen, 23.9.2020 saakka voimassa olevan viisumin (viisumiluokka D). Tällä viisumilla hän matkusti 28.9.2019 Schengen-alueelle ja aloitti opiskelun Puolassa.
- 3** Tämän jälkeen kantaja matkusti Puolasta Saksan liittotasavaltaan ja ilmoittautui 1.8.2020 vastaajan (ulkomaalaisviranomaisen) toimialueella. Hänen

aikomuksenaan oli aloittaa 1.10.2020 Bundesfreiwilligendienstin järjestämä vapaaehtoistyö, ja hän tiedusteli vastaajalta puhelimitse mahdollisuuksia tähän.

- 4 Vastaaja kehotti kantajaa poistumaan maasta ja antoi hänelle todistuksen rajanylitystä varten sen jälkeen, kun kantaja oli ilmoittanut aikovansa poistua maasta vapaaehtoisesti. Kantajaa kehoitettiin 6.11.2020 kirjallisesti poistumaan välittömästi maasta.
- 5 Kantaja ei poistunut Saksan liittovaltion alueelta. Viranomaiset eivät kuitenkaan myöskään tavoittaneet enää kantajaa hänen ilmoittamastaan osoitteesta. Kantaja otti vasta 23.6.2021 uudelleen yhteyttä vastaajaan.
- 6 Kantajan lapsi, jolla on isänsä perusteella Saksan kansalaisuus, syntyi 24.9.2021.
- 7 Kantaja asuu lapsensa kanssa samassa taloudessa. Lapsen isä viettää vain vähän aikaa lapsensa kanssa. Hän näkee lastaan ainoastaan viikonloppuisin ja maksaa lapsesta elatusmaksua 200,00 euroa kuukaudessa. Lapsen isä ei myöskään ammatillisista syistä pysty huolehtimaan lapsestaan useisiin viikkoihin. Kantaja on lapsen yksinhuoltaja.
- 8 Kantaja haki 12.4.2022 oleskelulupaa huoltajana toimimista varten.
- 9 Vastaaja hylkäsi hakemuksen. Tästä syystä kantaja nosti 13.12.2022 nyt käsiteltävän kanteen.
- 10 Vastaaja väittää oikeudenkäynnissä, että oleskeluluvan myöntäminen on poissuljettua. Kantaja on piileskellyt joulukuusta 2020 kesäkuun 2021 lopulle. Hän täyttää siten oleskelulain (Aufenthaltsgesetz, jäljempänä AufenthG) 95 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisen seuraamustunnusmerkistön. Tästä seuraa AufenthG:n 5 §:n 1 momentin 2 kohdan mukainen intressi karkottaa ulkomaalainen, mikä on esteenä oleskeluluvan myöntämiselle ja mistä ei voida poiketa. Oleskeluluvan myöntäminen edellyttää myös maahantuloa siihen vaadittavalla viisumilla. Kantajalla ei ole tällaista viisumia. Kantajan voidaan kohtuudella odottaa aloittavan uudelleen viisumimenettelyn, joka kestää alle kuukauden. Hän voi matkustaa yhdessä saksalaisen lapsensa kanssa Kameruniin ja aloittaa siellä viisumimenettelyn uudelleen. Tämä ei vaaranna lapsen hyvinvointia. Vastaaja katsoo lisäksi, etteivät SEUT 20 artiklan mukaisen oleskeluoikeuden edellytykset täyty. Jos kantaja lähtee yhdessä lapsensa kanssa maasta aloittaakseen viisumimenettelyn uudelleen, Saksan kansalaisen, joka ei ole oppivelvollinen, tarvitsee poistua unionin alueelta vain lyhyeksi ajaksi, joten tämä ei vaikuta oikeuden keskeiseen sisältöön. Vastaajan mukaan se, että lapsen yhteys hänen isäänsä katkeaa alle kuukaudeksi, voidaan hyväksyä.
- 11 Vastaaja velvoitettiin 23.11.2023 annetulla osatuomiolla (joka ei ole lainvoimainen) myöntämään kantajalle oleskelulupa AufenthG:n 28 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen 3 kohdan nojalla tuomion julistamispäivästä lukien.

- 12 Riita-asia on siten edelleen vireillä ennakkoratkaisua pyytävässä tuomioistuimessa, jossa kantaja vaatii, että hänellä on myös oleskeluoikeus 23.11.2023 edeltävän ajanjakson osalta. Kansallisen lainsäädännön mukaan oleskelulupaa ei voida myöntää 23.11.2023 edeltävälle ajalle.

II.

1.

- 13 Riita-asian kannalta merkityksellisiä ovat seuraavat oikeussäännöt:

Unionin oikeus

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (jäljempänä SEUT) 20 artikla

”1. Otetaan käyttöön unionin kansalaisuus. Unionin kansalainen on jokainen, jolla on jonkin jäsenvaltion kansalaisuus. Unionin kansalaisuus täydentää mutta ei korvaa jäsenvaltion kansalaisuutta.

2. Unionin kansalaisella on perussopimuksissa määrätyt oikeudet ja velvollisuudet. Hänellä on muun muassa:

- a) oikeus liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella;
- b) äänioikeus ja vaalikelpoisuus Euroopan parlamentin vaaleissa ja kunnallisvaaleissa siinä jäsenvaltiossa, jossa hän asuu, samoin edellytyksin kuin tämän valtion kansalaisilla;
- c) ollessaan sellaisen kolmannen maan alueella, jossa jäsenvaltiolla, jonka kansalainen hän on, ei ole edustusta, oikeus saada minkä tahansa jäsenvaltion diplomaatti- ja konsuliviranomaisilta suojelua samoin edellytyksin kuin tämän valtion kansalaisilla;
- d) oikeus vedota Euroopan parlamenttiin ja kääntyä Euroopan oikeusasiamiehen, unionin toimielinten ja neuvoa-antavien elinten puoleen jollakin perussopimusten kielellä ja saada vastaus samalla kielellä.

Näitä oikeuksia käytetään perussopimuksissa ja niiden soveltamiseksi hyväksytyissä toimenpiteissä määritellyin edellytyksin ja rajoituksin.”

Kansallinen oikeus

Laki ulkomaalaisten oleskelusta, työskentelystä ja kotouttamisesta liittotasavallan alueella (Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (Aufenthaltsgesetz), saatavilla osoitteessa https://www.gesetze-im-internet.de/aufenthg_2004/AufenthG.pdf/, englanniksi osoitteessa https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_aufenthg/englisch_aufenthg.pdf.

5 § Yleiset myöntämisedellytykset

”(1) Oleskeluluvan myöntäminen edellyttää pääsääntöisesti, että

1. henkilön toimeentulo on turvattu
- 1a. ulkomaalaisen henkilöllisyys ja, jos hänellä ei ole oikeutta palata toiseen valtioon, kansalaisuus selvitetään
2. intressiä ulkomaalaisen karkottamiseen ei ole
3. mikäli oikeutta oleskeluluvan myöntämiseen ei ole, ulkomaalaisen oleskelu ei muusta syystä vahingoita tai vaaranna Saksan liittotasavallan etuja ja
4. 3 §:n mukainen passivaatimus täyttyy.

(2) Määräaikaisen oleskeluluvan, EU:n sinisen kortin, ICT-oleskeluluvan, pysyvän oleskeluluvan tai pitkäaikaisen EU-oleskeluluvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että ulkomaalainen on

1. tullut maahan vaadittavalla viisumilla ja
2. on jo viisumihakemuksessaan toimittanut myöntämiseksi tarvittavat tiedot.

Näistä vaatimuksista voidaan poiketa, jos oleskeluluvan myöntämisen aineelliset edellytykset täyttyvät tai jos kyseisen yksittäistapauksen erityisissä olosuhteissa olisi kohtuutonta aloittaa viisumimenettely uudelleen alusta. – –”

27 § Perheenyhdistämisen periaate

”(1) Ulkomaalaisten perheenjäsenten oleskelulupa perheyhteyden luomiseksi ja säilyttämiseksi liittovaltion alueella (perheenyhdistäminen) myönnetään ja sitä jatketaan avioliiton ja perheen suojelemista varten perustuslain [Grundgesetz] 6 §:n mukaisesti.

--

(3) Oleskelulupa perheenyhdistämistä varten voidaan evätä, jos perheenyhdistäjä on riippuvainen sosiaaliturvalain [Sozialgesetzbuch] toisen tai kymmenennen osan mukaisista etuuksista voidakseen turvata muiden perheenjäsenten tai muiden samassa taloudessa asuvien toimeentulon. 5 §:n 1 momentin 2 kohdasta voidaan poiketa.”

25 § Oleskelu humanitaarisista syistä

”_ _

(5) Ulkomaalaiselle, jota koskee täytäntöön pantavissa oleva velvollisuus poistua maasta, voidaan myöntää oleskelulupa, jos hänen maasta poistumisensa on oikeudellisista tai tosiasiallisista syistä mahdotonta, eikä ole odotettavissa, että maasta poistumisen esteet poistuvat kohtuullisessa ajassa. – –”

28 § Perheen yhdistäminen Saksan kansalaisen kanssa

”(1) Oleskelulupa myönnetään ulkomaalaiselle, joka on

1. Saksan kansalaisen aviopuoliso
2. Saksan kansalaisen alaikäinen naimaton lapsi
3. alaikäisen naimattoman Saksan kansalaisen vanhempi huoltajana toimimista varten,

jos asianomaisen Saksan kansalaisen tavanomainen oleskelupaikka on Saksan alueella. Oleskelulupa on myönnettävä 5 §:n 1 momentin 1 kohdasta poiketen ensimmäisen virkkeen 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa. Oleskelulupa on pääsääntöisesti myönnettävä 5 §:n 1 momentin 1 kohdasta poiketen ensimmäisen virkkeen 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.”

54 § – Intressi karkottaa ulkomaalainen

”_ _

(2) Edellä 53 §:n 1 momentissa tarkoitettu intressi karkottaa ulkomaalainen on erityisen suuri, jos

”_ _

9. on syylistynyt oikeussääntöjen tai tuomioistuinten ratkaisujen tai viranomaisten päätösten tai määräysten muuhun kuin yksittäiseen tai vähäiseen rikkomiseen tai on tehnyt Saksan liittotasavallan alueen ulkopuolella rikoksen, jota on Saksan liittotasavallan alueella pidettävä tahallisenä ja törkeänä rikoksena.”

95 § – Seuraamussäännökset

”(1) Vapausrangaistukseen enintään yhdeksi vuodeksi tai sakkoon on tuomittava henkilö, joka

_ _

2. oleskelee liittovaltion alueella ilman 4 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen mukaan vaadittua oleskelulupaa, jos

- a) hänellä on täytäntöön pantava velvollisuus poistua maasta,

- b) hänen poistumistaan varten ei ole myönnetty määräaika tai kyseinen määräaika on päättynyt ja
  - c) hänen maasta poistamisensa täytäntöönpanoa ei ole lykätty,
- –”

2.

- 14 Asian käsittelyä on lykättävä. Euroopan unionin tuomioistuimelta (jäljempänä unionin tuomioistuin) on pyydetävä SEUT 267 artiklan nojalla ennakkoratkaisua päätösoosassa muotoiltuihin kysymyksiin. Nämä kysymykset koskevat SEUT 20 artiklan tulkintaa. Koska kysymys on unionin oikeuden tulkinnasta, unionin tuomioistuin on toimivaltainen.
- 15 Ennakkoratkaisukysymykset ovat merkityksellisiä asian ratkaisemisen kannalta, ja ne edellyttävät unionin tuomioistuimen selventämistä.
- 16 Edelleen vireillä olevan riidan kohteen, joka koskee sitä, onko kantajalla oikeus oleskelulupaansa myös 23.11.2023 (osatuomion antamispäivä) edeltävältä ajalta, oikeudellisen arvioinnin kannalta on ratkaiseva merkitys sillä, onko SEUT 20 artiklan mukainen oleskeluoikeus syntynyt, syntykö se automaattisesti unionin oikeuden perusteella ja mistä ajankohdasta lähtien se on syntynyt.
- 17 Asiaa käsittelevä tuomioistuin on vakuuttunut siitä, että kansallinen oikeus on esteenä oleskeluluvan myöntämiselle AufenthG:n nojalla 23.11.2023 edeltävältä ajalta. AufenthG:n 95 §:n 1 momentin 2 kohdan toteutuneen seuraamustunnusmerkistön perusteella kyseiseen ajankohtaan saakka oli olemassa saman lain 54 §:n 2 momentin 9 kohdassa tarkoitettu intressi ulkomaalaisen karkottamiseen. Tämä intressi oli olemassa 23.11.2023 saakka, joten AufenthG:n 5 §:n 1 momentin 2 kohdan mukainen oleskeluluvan pääsääntöisen myöntämisen edellytys ei täyttynyt. Kyseisestä säännöksestä voitiin poiketa asiaa käsittelevän tuomioistuimen mukaan vasta 23.11.2023 alkaen. Oleskeluluvan myöntäminen humanitaarisista syistä AufenthG:n 25 §:n 5 momentin mukaisesti oli myös poissuljettua tästä samasta syystä.

Ensimmäinen kysymys:

- 18 Kansallisessa oikeuskäytännössä katsotaan osittain, että SEUT 20 artiklan mukaisen oleskeluoikeuden edellytykset täyttyvät vasta, jos viisumimenettelyä ei voida aloittaa kohtuudella uudelleen lyhyessä, luotettavasti rajattavissa olevan ajanjakson kuluessa.

BVerwG:n tuomio 12.7.2018 – 1 C 16.17 –,
 DE:BVerwG:2018:120718U1C16.17.0 (= juris, 35 kohta); samoin esim.
 OVG Magdeburgin määräys 21.9.2022 – 3 M 68/22 –,
 DE:OVGST:2022:0921.2M68.22.00 (= juris, 12 kohta): SEUT 20 artiklan
 mukainen unionin oikeuteen perustuva oleskeluoikeus ei tule kyseeseen, jos

ulkomaalaisen on lähdettävä unionin alueelta ainoastaan lyhyeksi, luotettavasti rajattavissa olevaksi ajanjaksoksi viisumimenettelyn toteuttamista varten.

- 19 Tämän näkemyksen perusteluissa viitataan unionin tuomioistuimen tuomioon K.A. ym. Kyseisessä tuomiossa unionin tuomioistuin katsoi, että olisi SEUT 20 artiklalla tavoitellun päämäärän vastaista pakottaa kolmannen maan kansalainen lähtemään toistaiseksi unionin alueelta,

unionin tuomioistuimen tuomio 8.5.2018, K.A. ym. (Perheenyhdistäminen Belgiassa) (C-82/16, EU:C:2018:308, 57 kohta).

- 20 Tästä päätellään – kuten myös vastaaja – käänteisesti, että lähteminen unionin alueelta lyhyeksi, luotettavasti rajattavissa olevaksi ajanjaksoksi ei vaikuta SEUT 20 artiklan mukaiseen oikeuteen eikä tämän oikeuden keskeiseen sisältöön.

- 21 Ennakkoratkaisua pyytävällä tuomioistuimella on tältä osin epäilyksiä. Ne perustuvat ensinnäkin siihen, että mainitussa asiassa K.A. ym. unionin tuomioistuin ei vastannut neljänteen ennakkoratkaisukysymykseen (neljännen kysymyksen d kohta), joten ulkomaalaisviranomaisen tekemä ja osittain kansallisessa oikeuskäytännössä esitetty käänteispäätelmä ei ole pakottava. Mainitussa kysymyksessä tiedusteltiin nimenomaisesti, onko se seikka, että velvollisuudesta jättää [– –] hakemus lähtömaassa seuraa ainoastaan, että unionin kansalaisen on mahdollisesti lähdettävä vain määrätyksi ajaksi koko Euroopan unionin alueelta, relevantti seikka. Kyseinen ratkaisu annettiin myös tapauksessa, joka koski jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi 16.12.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/115/EY 11 artiklan mukaisesti voimassa ollutta maahantulokieltoa.

- 22 Asiassa Subdelegación del Gobierno en Toledo unionin tuomioistuin vaikuttaa sitä vastoin korostavan, että SEUT 20 artiklasta johdettavaan oleskeluoikeuteen riittää yksin sen toteaminen, ettei kolmannen maan kansalaiselle, joka on unionin kansalaisen perheenjäsen, voida myöntää oleskeluoikeutta kansallisen oikeuden tai johdetun unionin oikeuden nojalla, mikäli kyseisen kansalaisen ja kyseisen unionin kansalaisen välillä on riippuvuussuhde, joka johtaisi siihen, että kyseinen unionin kansalainen joutuisi poistumaan kokonaan unionin alueelta, jos hänen perheenjäsenensä, joka on kolmannen maan kansalainen, palautetaan unionin alueen ulkopuolelle,

unionin tuomioistuimen tuomio 5.5.2022, Subdelegación del Gobierno en Toledo (Perheenjäsenen oleskelu – Varojen riittämättömyys) (C-451/19 ja C-532/19, EU:C:2022:354, 48 kohta).

- 23 Oleskeluluvan myöntäminen AufenthG:n 28 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen 3 kohdan nojalla perheenyhdistämistä varten edellyttää saman lain 5 §:n 2 momentin ensimmäisen virkkeen 1 kohdan mukaan välttämättä sitä, että kolmannen maan kansalainen on tullut aiemmin maahan vaadittavalla viisumilla,

siis perheenyhdistämistä varten myönnettyllä viisumilla. Tästä voidaan AufenthG:n 5 §:n 2 momentin toisen virkkeen mukaan poiketa, jos kyseisen yksittäistapauksen erityisissä olosuhteissa olisi kohtuutonta aloittaa viisumimenettely uudelleen alusta. Jos viranomainen näin ollen katsoo, että viisumimenettely voidaan kohtuudella aloittaa uudelleen alusta, etenkin koska se on mahdollista aloittaa uudelleen luotettavasti lyhyessä ajassa, oleskelulupaa ei voida kansallisen oikeuden nojalla myöntää. Näin ollen SEUT 20 artiklaa voidaan lähtökohtaisesti soveltaa.

- 24 Tässä yhteydessä on lisäksi todettava, että SEUT 20 artiklassa myönnetään unionin kansalaisen aseman perusteella perussopimuksissa ja niiden soveltamiseksi hyväksytyissä toimenpiteissä määritellyin edellytyksin ja rajoituksin perustavanlaatuinen, henkilökohtainen oikeus liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella. Tämä oikeus on arvoton ilman oikeutta tulla unionin alueelle,

unionin tuomioistuimen tuomio 27.4.2023, M.D. (Maahantulokielto Unkariin) (C-528/21, EU:C:2023:341, 59 kohta) ja tuomio 22.6.2023, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Alankomaalaisen alaikäisen lapsen thaimaalainen äiti) (C-459/20, EU:C:2023:499, 30 kohta).

- 25 Sellaisen kansainvälisen oikeuden periaatteen nojalla, jota unionin oikeudessa ei voida sivuuttaa, jäsenvaltio ei myöskään voi evätä omilta kansalaisiltaan oikeutta tulla alueelleen ja oleskella siellä; heillä on siis siellä ehdoton oleskeluoikeus,

unionin tuomioistuimen tuomio 22.6.2023, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Alankomaalaisen alaikäisen lapsen thaimaalainen äiti) (C-459/20, EU:C:2023:499, 41 kohta).

Toinen kysymys:

- 26 Kansallisessa oikeuskäytännössä lähdetään pääosin siitä, että SEUT 20 artiklan mukainen oleskeluoikeus syntyy suoraan unionin oikeuden nojalla ja että kansallisten viranomaisten on siten ainoastaan vahvistettava se,

BVerwG:n tuomio 12.7.2018 – 1 C 16.17 –, DE:BVerwG:2018:120718U1C16.17.0 (= juris, 34 kohta): oleskeluoikeus ”sui generis”; OVG Koblenzin määräykset 13.1.2021 – 7 D 11208/20 –, DE:OVGRLP:2021:0113.7D11208.20.00 (= juris, 24 kohta) ja 23.9.2021 – 7 A 10337/21 –, DE:OVGRLP:2021:0923.7A10337.21.00 (= juris, 9 kohta); VG Bremenin tuomio 30.5.2022 – 4 K 2202/19 –, DE:VGHB:2022:0530.4K2202.19.00 (= juris, 36 kohta); Fluß, ”Unionsbürgerschaft und Freizügigkeit”, teoksessa *VerwArch* 2022, 201(243); samoin Itävallassa Oberster Gerichtshofin tuomio 13.9.2017 – 10 ObS 64/17k – ja tuomio 21.1.2020 – 10 ObS 178/19k –, saatavilla osoitteessa: ris.bka.gv.at.

- 27 Ennakkoratkaisua pyytävällä tuomioistuimella on tältä osin epäilyksiä. Se on taipuvainen katsomaan, että SEUT 20 artiklan mukainen oikeus ei synny suoraan unionin oikeuden nojalla, vaan kansallisten viranomaisten on ensin annettava se konstitutiivisesti tai myönnettävä se.

VG Düsseldorfin tuomio 29.10.2020 – 8 K 5234/19 –, DE:VGD:2020:1029.8K5234.19.00 (= juris, 85 kohta); vastaavasti VG Münchenin tuomio 12.10.2021 – M 4 K 20.2386 –, DE:VGMUENC:2021:1012.M4K20.2386.00 (= juris, 102 kohta).

- 28 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin toteaa havainneensa tältä osin unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä eroja siinä, miten unionin oikeuteen perustuvat oleskeluoikeudet syntyvät.

- 29 Assosiaatiota koskevasta oikeudesta ja ETY–Turkki-assosiaationeuvoston päätöksen N:o 1/80 (jäljempänä päätös N:o 1/80) 6 ja 7 artiklan mukaisista oikeuksista yhteisöjen tuomioistuin korostaa, että niissä myönnettyissä sosiaalisissa oikeuksissa ”edellytetään” välttämättä myös kyseisen henkilön ”oleskeluoikeuden olemassaoloa kyseisenä ajanjaksona”,

yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 20.9.1990, *Sevince v. Staatssecretaris van Justitie* (C-192/89, EU:C:1990:322, 29 kohta), päätöksen N:o 1/80 6 artikla: englanniksi ”the existence – – of a right of residence”; ranskaksi: ”l’existence – – d’un droit de séjour”.

- 30 Vastaavasti oleskeluoikeus on olemassa myös päätöksen N:o 1/80 7 artiklan tapauksessa. Esimerkiksi asiassa *Bekleyen* todetaan tästä seuraavaa: ”edellyttävät välttämättä, että asianomaisella henkilöllä on vastaava oikeus oleskeluun”,

unionin tuomioistuimen tuomio 21.1.2010, *Bekleyen* (C-462/08, EU:C:2010:30, 17 kohta): ranskaksi: ”l’existence d’un droit corrélatif de séjour”, englanniksi: ”necessarily imply the existence of a concomitant right of residence”.

- 31 Myös asiassa *Baumbast ja R*, jossa oli kyse silloisen työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta yhteisön alueella 15.10.1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1612/68 12 artiklan mukaisista oleskeluoikeuksista, yhteisöjen tuomioistuin toteaa, että ”lasten tosiasiallisena huoltajana oleva vanhempi saa [kyseisen asetuksen 12 artiklan] mukaan kansalaisuudesta riippumatta oleskella heidän kanssaan”,

yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 17.9.2002, *Baumbast ja R* (C-413/99, EU:C:2002:493, 75 kohta).

- 32 Vastaavanlainen on asia *Chen*, jossa oli kyse rajat ylittävästä tilanteesta. Yhteisöjen tuomioistuin toteaa siinä silloisesta EY 18 artiklasta ja oleskeluoikeudesta 28.6.1990 annetusta neuvoston direktiivistä 90/364/ETY seuraavaa: kun unionin oikeudella myönnetään oleskeluoikeus toisen jäsenvaltion

kansalaiselle, joka on alaikäinen pieni lapsi, ”näiden samojen määräysten ja säännösten” nojalla vanhemmalla ”on oikeus oleskella hänen kanssaan vastaanottavassa jäsenvaltiossa”,

yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 19.10.2004, Zhu ja Chen (C-200/02, EU:C:2004:639, 46 kohta); ranskaksi: ”ces mêmes dispositions permettent au parent”, englanniksi: ”those same provisions allow a parent”.

- 33 Asiassa Ruiz Zambrano unionin tuomioistuin esittää sitä vastoin kielteisen edellytyksen. Kyseisessä asiassa annetun tuomion mukaan SEUT 20 artikla on ”esteenä” sille, että jäsenvaltio epää kolmannen maan kansalaiselta oleskelun ja työluvan. Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen käsityksen mukaan tämä oikeus eroaa luonteeltaan aiemmin todetuista unionin oikeuteen, esimerkiksi päätöksen N:o 1/80 6 ja 7 artiklaan, perustuvista oleskeluoikeuksista. Kyseinen oikeus ei ilmeisestikään synny automaattisesti, se ei ole implisiittinen eikä se mahdollista oleskelua suoraan, koska jäsenvaltioilla voi olla oikeus evätä oleskelu,

unionin tuomioistuimen tuomio 8.3.2011, Ruiz Zambrano (C-34/09, EU:C:2011:124, 45 kohta).

- 34 Asiassa Chavez-Vilchez unionin tuomioistuin ottaa samoin lähtökohdaksi oleskeluoikeuden tunnustamatta jättämisen,

unionin tuomioistuimen tuomio 10.5.2017, Chavez-Vilchez (C-133/15, EU:C:2017:354, 72 kohta): englanniksi: ”a refusal of a right of residence”; ranskaksi: ”dans le cas d’un tel refus”.

- 35 Samalla siinä muotoillaan konkreettisesti jäsenvaltioiden toimivalta (”estää jäsenvaltiota”): ”saa oikeuden oleskella sen alueella”,

unionin tuomioistuimen tuomio 10.5.2017, Chavez-Vilchez (C-133/15, EU:C:2017:354, 73 ja 78 kohta): vastaavasti unionin tuomioistuimen tuomio 5.5.2022, Subdelegación del Gobierno en Toledo (Perheenjäsenen oleskelu – Varojen riittämättömyys) (C-451/19 ja C-532/19, EU:C:2022:354, 48 kohta): ”velvoittaa lähtökohtaisesti asianomaisen jäsenvaltion myöntämään tälle kolmannen maan kansalaiselle johdetun oleskeluoikeuden”.

- 36 Toinen kysymys koskee vastaavasti sitä, onko jäsenvaltioilla toimivalta ”myöntää” SEUT 20 artiklan mukainen oleskeluoikeus; tämä oikeus ei siis ole jo syntynyt unionin oikeuden nojalla.

Kolmas ja neljäs kysymys:

- 37 Jos oleskeluoikeus syntyy unionin oikeuden nojalla, ennakkoratkaisua pyytävässä tuomioistuimessa tulee esille kysymys, mistä ajankohdasta alkaen se syntyy.

- 38 Tässä yhteydessä herää ensinnäkin kysymys siitä, edellyttääkö tämän oikeuden syntyminen hakemusta. Unionin tuomioistuin näyttää viittaavan tällaiseen hakemukseen asiassa K.A. ym.,

unionin tuomioistuimen tuomio 8.5.2018, K.A. ym. (Perheenyhdistäminen Belgiassa) (C-82/16, EU:C:2018:308, 57 kohta): ”on sitä vastoin tutkittava mainittu hakemus ja arvioitava, onko kyseessä olevien kolmannen maan kansalaisen ja unionin kansalaisen välillä – – riippuvuussuhde”.

- 39 On kuitenkin myös mahdollista, että kantajan oleskeluoikeus on syntynyt jo hänen lapsensa syntymän myötä. Samoin on mahdollista, että tämä oikeus syntyy vasta, kun on selvää, ettei oleskeluoikeutta voida myöntää kansallisen oikeuden tai unionin johdetun oikeuden perusteella, esimerkiksi kansallisten viranomaisten sellaisen aiemman päätöksen perusteella, joka oli välttämättä tehtävä aiemmin.
- 40 Nämä kysymykset tulevat esille myös, jos kyseinen oikeus ei synny unionin oikeuden nojalla vaan vasta SEUT 20 artiklaan perustuvan oikeuden syntymisestä tehtävän kansallisen päätöksen perusteella. Myös tässä yhteydessä on vastattava siihen kysymykseen, mistä ajankohdasta alkaen kyseinen oikeus on myönnettävä taannehtivasti.
- 41 Tähän päätökseen ei voida hakea muutosta.

[– –] [allekirjoitus]